

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sławomir Mazurek, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Małgorzata Kajak, tel. (0 22) 36 92 015 malgorzata.kajak@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 28.02.2019 r.</p> <p>Źródło: Uchwała nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</p> <p>Nr w wykazie prac UD332</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W Krajowym planie gospodarki odpadami 2022 (Kpgo 2022) rekomendowane jest podjęcie działań w zakresie nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, z późn. zm.) mającej na celu wyeliminowanie następujących zidentyfikowanych problemów:

- 1) ograniczonego nadzoru gmin nad właściwym postępowaniem z odpadami komunalnymi spowodowany wyborem łącznego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów;
- 2) możliwości ryczałtowego rozliczania firmy odbierającej odpady komunalne od mieszkańców, co utrudnia gminom kontrolę nad strumieniem odpadów komunalnych oraz może prowadzić do podwyższenia kosztów systemu (przeszacowanie kosztów odbioru odpadów komunalnych);
- 3) braku zachęty do selektywnego zbierania odpadów komunalnych – obecnie funkcjonujące przepisy ustawy zobowiązują radę gminy do określenia wyższej stawki opłaty dla mieszkańców, którzy nie prowadzą zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, jednak nie wskazują na wielkość tej różnicy; dlatego też rada gminy nie ustanawia znaczących różnic w stawkach opłaty, przez co mieszkańcy nie mają bodźca finansowego, stanowiącego zachętę do selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Ponadto planowane jest dokonanie innych zmian w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które nie są bezpośrednio rekomendowane w Kpgo 2022, ale przyczynią się do usprawnienia systemu gospodarowania odpadami w gminach. Zakres koniecznych do przeprowadzenia zmian został zidentyfikowany w związku ze skargami i zapytaniami właścicieli nieruchomości oraz zarządzających gminami, a także interpelacjami i zapytaniami poselskimi.

Stwierdzono również, iż niektóre przepisy dla lepszego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wymagają doprecyzowania, a dotyczą one:

- 1) nierównomiernego obciążenia właścicieli domków letniskowych i innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe ryczałtową stawką opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, krótkotrwale (kilka, kilkanaście dni w roku) korzystających z nieruchomości w porównaniu z właścicielami długotrwale (kilka miesięcy) korzystającymi z nieruchomości – konieczność zmiany podnosi m.in. Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 2) nadmiernego skomplikowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (biurokratyzacja) wynikającego z braku możliwości przekazania przez gminy organom wskazanym w art. 39 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, z późn. zm.) kompetencji w zakresie załatwiania spraw

dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – wynika to z uchwały NSA z dnia 19 grudnia 2016 r. (sygn. akt II FPS 3/16);

- 3) braku zachęt stymulujących właścicieli nieruchomości zamieszkałych do posiadania kompostownika przydomowego w związku z brakiem możliwości zmniejszenia opłaty mieszkańcom, którzy przetwarzają frakcję odpadów biodegradowalnych we własnym zakresie – zachodzi również zagrożenie, że część osób płacąc za odbiór tej frakcji zrezygnuje z posiadanych już kompostowników;
- 4) braku jednoznaczności w związku z rozbieżnym orzecznictwem sądów administracyjnych dotyczącym możliwości stosowania więcej niż jednego kryterium różnicującego stawki opłat w gminach oraz związkach międzygminnych;
- 5) braku wskazania długości okresu zakazu wykonywania działalności odbioru odpadów komunalnych przez przedsiębiorców odbierających te odpady w danej gminie, w przypadkach wskazanych w art. 9j ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co może powodować nieskuteczność sankcji oraz braku sankcji za składanie nieprawdziwych oświadczeń o spełnianiu warunków prowadzenia działalności przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli w momencie składania wniosku o wpis do rejestru działalności regulowanej;
- 6) nadmiernego obciążenia właścicieli nieruchomości w związku z koniecznością składania korekt deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia nastąpienia zmiany (dotyczy przede wszystkim zarządów wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych) w przypadku zmian danych podanych w deklaracji (np. liczby osób w gospodarstwie domowym);
- 7) zbyt małej kontroli jednostek samorządu terytorialnego nad systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym nadzoru nad podmiotami odbierającymi odpady.

Ponadto rozwiązywanym problemem jest występujący proceder porzucania odpadów przez podmioty gospodarujące odpadami, w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, jak również w miejscach, w których zakończono działalność w zakresie gospodarki odpadami. Obecnie brak jest także mechanizmu umożliwiającego przyspieszenie procedury usuwania przez właściwy organ administracji nielegalnie zgromadzonych odpadów w przypadkach wystąpienia znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi lub dla środowiska. Ponadto w wielu przypadkach występuje zjawisko unikania odpowiedzialności posiadaczy odpadów za prawidłowe i ostateczne zagospodarowanie odpadów (w ramach odzysku lub unieszkodliwiania).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Rekomendowane są następujące rozwiązania:

- 1) wzmocnienie kontroli gmin nad systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym nadzór nad firmami odbierającymi odpady komunalne, przez:
 - a) wprowadzenie konieczności rozłączonego ogłaszania i przeprowadzania przetargu na odbiór i przetargu na zagospodarowanie odpadów komunalnych jako sposób na zapobieganie nielegalnym praktykom podmiotów wyłonionych przez gminy w drodze przetargu,
 - b) uniemożliwienie ryczałtowego rozliczania się pomiędzy gminą a podmiotem odbierającym odpady komunalne np. przez określenie płatności przez gminy za odbiór odpadów wyłącznie w odniesieniu do masy odpadów przekazanych do przetwarzania;
- 2) urealnienie różnicy między stawką opłaty za odbieranie odpadów zebranych selektywnie i stawką opłaty w przypadku, kiedy obowiązek selektywnego zbierania odpadów nie jest realizowany, co pozwoli na tworzenie realnych zachęt finansowych dla właścicieli nieruchomości prowadzących selektywne zbieranie odpadów komunalnych – propozycja 2-krotnie niższej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w stosunku do tych właścicieli nieruchomości, którzy nie wywiązują się z obowiązku selektywnego zbierania odpadów;
- 3) usunięcie z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992, z późn. zm.) definicji odpadów zielonych, gdyż definicja bioodpadów obejmuje również odpady zielone oraz doprecyzowanie, że do postępowania

z odpadami komunalnymi stanowiącymi części roślin pochodzących z pielęgnacji cmentarzy i targowisk stosuje się przepisy dotyczące postępowania z bioodpadami stanowiącymi odpady komunalne;

- 4) zmiany w zakresie zasad ustalania ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe; proponuje się wprowadzenie zmiany polegającej na określeniu przez radę gminy w uchwale, stawki ryczałtowej dla domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w kwocie nie wyższej niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za rok od ww. nieruchomości; jednocześnie ze względu na specyfikę rodzinnych ogrodów działkowych (ROD) proponuje się wyłączenie przepisów dotyczących ustalania tej stawki dla ROD; opłata dla ROD będzie ustalana jak dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;
- 5) uelastycznienie możliwości korzystania z kryteriów różnicujących stawki opłat w gminach oraz związkach międzygminnych;
- 6) wprowadzenie możliwości zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości posiadających kompostownik przydomowy;
- 7) dodanie przepisu regulującego kwestie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku śmierci właściciela nieruchomości;
- 8) doprecyzowanie w przepisach ustawy czasu na składanie korekt do sprawozdań i określenie terminu złożenia końcowego sprawozdania przez podmiot odbierający odpady komunalne do gminy, przez gminę do urzędu marszałkowskiego i przez urząd marszałkowski do Ministra Środowiska; zaproponowany zostanie termin 2 lat od terminu przekazania sprawozdania, po którym to terminie nie będą uwzględniane przesyłane korekty sprawozdań;
- 9) dodanie przepisu w zakresie 3-letniego okresu niedokonywania wpisywania do rejestru przedsiębiorców wykreślonych z rejestru działalności regulowanej;
- 10) wprowadzenie sankcji za składanie nieprawdziwych oświadczeń o spełnianiu warunków prowadzenia działalności przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli w momencie składania wniosku o wpis do rejestru działalności regulowanej;
- 11) wprowadzenie obowiązku aktualizacji danych w deklaracji tylko raz w miesiącu;
- 12) doprecyzowanie obowiązków organów gmin dotyczących przedstawienia wyników finansowych gospodarki odpadami komunalnymi, a także określenie zasad rozliczania środków uzyskanych z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 13) wprowadzenie możliwości podjęcia przez radę gminy uchwały o dopłacie do stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Oczekiwany efekt jest wyeliminowanie wskazanych w pkt 1 nieprawidłowości w celu uproszczenia i ujednolicenia funkcjonujących w gminach systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, zwiększenie kontroli gmin nad sposobem gospodarowania odpadami komunalnymi, zapewnienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a co za tym idzie zapewnienie osiągnięcia poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia.

Ponadto rekomendowane są również poniższe rozwiązania, które będą przedmiotem nowelizacji ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach:

- 1) usunięcie przepisów, których wprowadzenie było uzasadnione wyłącznie w momencie dopuszczenia w projekcie ustawy o odpadach w 2012 r. alternatywnych metod unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych, w tym w zakresie usunięcia przepisów dotyczących wydawania przez Głównego Inspektora Sanitarnego zgód na dopuszczenie do funkcjonowania instalacji lub urządzenia do unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych, który miał odnosić się do alternatywnych metod unieszkodliwiania ww. odpadów, które usunięte zostały z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, jeszcze na etapie projektu – zmiana porządkująca;

- 2) wprowadzenie zmian mających na celu zapewnienie pełnej zgodności niektórych przepisów ww. ustawy z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (IED) – zmiany dotyczące zakresu wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów oraz publicznej dostępności wykazu spalarni odpadów o przepustowości poniżej 2 Mg/godz.;
- 3) wprowadzenie przepisu umożliwiającego niezwłoczne usuwanie odpadów przez właściwe organy ochrony środowiska ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, z obowiązkiem zwrotu kosztów przez posiadacza odpadów, z wprowadzeniem nowej możliwości wydatkowania środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, co ma na celu:
 - a) zwiększenie aktywności organów ochrony środowiska (do których należą organy samorządu terytorialnego oraz regionalni dyrektorzy ochrony środowiska) w zakresie reagowania w sytuacjach związanych z koniecznością usuwania odpadów, z zachowaniem zasady „zanieczyszczający płaci”;
 - b) zachętę dla organów ochrony środowiska do korzystania ze wszystkich dostępnych instrumentów prawno-administracyjnych służących egzekwowaniu przepisów dotyczących ochrony środowiska, a w szczególności gospodarki odpadami;
- 4) zniesienie obowiązku regionalizacji w zakresie zagospodarowania bioodpadów, niesegregowanych (zmieszanych) odpadów oraz pozostałości z sortowania i z procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, co ma na celu umożliwienie przekazywania ww. odpadów do instalacji położonych na obszarze całego kraju – graniczenie monopolizacji rynku;
- 5) zniesienie obowiązku podejmowania przez marszałków województw uchwał w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, w miejsce którego zostanie wprowadzony obowiązek zamieszczania na stronach Biuletynu Informacji Publicznej poszczególnych urzędów marszałkowskich, listy instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;
- 6) wprowadzenie odpowiedzialności wytwórcy odpadów niebezpiecznych za gospodarowanie odpadami aż do momentu ich odzysku lub unieszkodliwienia;
- 7) wprowadzenie rozwiązania zapewniającego, że w przypadku stwierdzenia nieważności, uchylenia lub wygaśnięcia decyzji z zakresu gospodarki odpadami stosuje się procedurę usuwania skutków prowadzonej działalności, tak jak w przypadku cofnięcia decyzji z zakresu gospodarowania odpadami, co ma na celu ograniczenie skali problemu zalegania odpadów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska;
- 8) zaostrzenie kar za gospodarowanie odpadami niezgodne z przepisami z zakresu gospodarki odpadami.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W ramach unijnej hierarchii sposobów postępowania z odpadami priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a w dalszej kolejności przygotowanie do ponownego użycia, recykling, odzysk i, jako ostatnia preferowana opcja, unieszkodliwianie odpadów (co obejmuje składowanie i spalanie bez odzysku energii). Najważniejszymi wskaźnikami służącymi do oceny zgodności z wymogami UE w zakresie odpadów są obowiązkowe cele w zakresie recyklingu oraz ograniczenia składowania, jak również istnienie aktualnych planów zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarowania nimi.

Przy tym każdy kraj członkowski reguluje konkretne kwestie związane z organizacją gospodarowania odpadami komunalnymi we własnym zakresie.

W ramach przeprowadzonego przez KE przeglądu implementacji polityki środowiskowej przez państwa członkowskie [zob. Komunikat KE COM(2017) 063; http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm] w zakresie gospodarki odpadami, wskazano w szczególności, że:

- zapobieganie powstawaniu odpadów pozostaje wyzwaniem we wszystkich państwach członkowskich, również w tych, w których współczynniki recyklingu są wysokie;
- z najnowszych danych ESTAT wynika, iż sześć państw członkowskich już osiągnęło cel w zakresie recyklingu

odpadów komunalnych, wynoszący 50%, natomiast dziewięć państw musi znacznie zintensyfikować wysiłki, aby osiągnąć ten cel do 2020 r. Komisja planuje monitorować poziom zgodności z celami na 2020 r. w sprawozdaniu dotyczącym systemu wczesnego ostrzegania w 2018 r. Sześciu państwom członkowskim nie udało się ograniczyć składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (50% do 2009 r.);

- w przypadku około połowy państw członkowskich niezbędne jest zwiększenie skuteczności selektywnego zbierania odpadów, co jest koniecznym warunkiem poprawienia wskaźników recyklingu zarówno pod względem ilości, jak i jakości;
- w pięciu państwach członkowskich przyczyną niewystarczającego wdrożenia był brak koordynacji między różnymi poziomami administracji oraz rozdrobnione zarządzanie kwestiami ochrony środowiska. Istnieją jednak inne problemy związane z zarządzaniem (brak egzekwowania prawa, brak zdolności do zarządzania dużymi projektami inwestycyjnymi, nierzetelne dane lub niewystarczająca kontrola i monitorowanie), które, jak się okazuje, przyczyniają się do istnienia luki we wdrażaniu polityki dotyczącej odpadów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości	1 295	GUS „Odpady komunalne i utrzymanie czystości i porządku w gminach w 2017 roku	Składanie sprawozdań dotyczących odpadów komunalnych – nowe terminy na składanie korekt, podpisanie nowych umów, zmiana sposobu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
Jednostki samorządu terytorialnego – gminy	2 478	Rejestr TERYT, http://eteryt.stat.gov.pl	Przyjmowanie i weryfikacja sprawozdań ww. podmiotów, analiza danych i przekazywanie rocznego sprawozdania marszałkowi województwa – nowe terminy na składanie korekt sprawozdań, zmiana uchwał lub wydanie nowych uchwał, zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy nieobjętych uchwałami na podstawie dotychczasowych przepisów Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest organem właściwym w sprawie wydania decyzji nakazującej niezwłoczne usunięcie odpadów i ich zagospodarowanie, ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi (nowy art. 26a).
Jednostki samorządu terytorialnego – województwa	16	Rejestr TERYT, http://eteryt.stat.gov.pl	Przyjmowanie i weryfikacja sprawozdań gmin, analiza danych i przekazywanie rocznego sprawozdania Ministrowi Środowiska – nowe terminy na składanie korekt sprawozdań, kontrola uchwał rad gmin w związku z rolą organu nadzoru.

			Organy wydające zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów w zakresie określonym w ustawie o odpadach.
wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska	16	http://www.gios.gov.pl/artykuly/418/Lista-Wojewodzkich-Inspektoratow-Ochrony-Srodowiska	Przyjmowanie i weryfikacja sprawozdań gmin Organy wydające opinie w sprawie spełnienia przesłanek konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów.
Minister Środowiska	1	Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej	Przyjmowanie i weryfikacja sprawozdań marszałków województw, analiza danych
Właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne	8 447 223	Sprawozdania Marszałków Województw z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2017	Składanie deklaracji, obowiązek prowadzenia selektywnego zbierania odpadów zgodnie z ustaleniami gminy w tym zakresie.
Pomioty prowadzące działalność w zakresie zbierania odpadów	7 889 (2016 r.)	Centralny System Odpadowy	Żądanie organu właściwego w stosunku do posiadacza odpadów w przedmiocie zwrotu poniesionych przez siebie kosztów działań polegających na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi (nowy art. 26a).
Wytwórcy odpadów niebezpiecznych	71 689 (2016 r.)	Centralny System Odpadowy	Odpowiedzialność za zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych

Podmioty prowadzące działalność w zakresie przetwarzania odpadów	6 539 (2016 r.)	Centralny System Odpadowy	Żądanie organu właściwego w stosunku do posiadacza odpadów w przedmiocie zwrotu poniesionych przez siebie kosztów działań polegających na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi (nowy art. 26a).
Podmioty władające powierzchnią ziemi, na której zalegające odpady powodują bardzo wysoki stopień zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi (poza miejscami historycznego składowania odpadów).	7 (2017 r.)	GIOS	Adresaci decyzji wydanej przez właściwy organ w zakresie niezwłocznego usunięcia odpadów i ich zagospodarowanie ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi (nowy art. 26a).
starostwa	379 (2017 r.)	GUS	Organy wydające zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów w zakresie określonym w ustawie o odpadach.
Regionalne dyrekcje ochrony środowiska	16 (2018 r.)	http://www.gdos.gov.pl	Organy właściwe w sprawie wydania decyzji nakazującej niezwłoczne usunięcie odpadów i ich zagospodarowanie, ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi w przypadku terenów zamkniętych oraz należących do gminy (nowy art. 26a);
			Organy wydające opinie w sprawie spełnienia przesłanek konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów (nowy art. 26a);
Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej:	(2018 r.)	https://gis.gov.pl/onas/panstwowa-inspekcja-sanitarna/	Organy wydające opinie w sprawie spełnienia przesłanek konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów.
• Główny Inspektor Sanitarny,	1		
• Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny,	16		
• Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny,	318		
• Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny	10		
Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa	(2018 r.)	Państwowa Inspekcja Sanitarna MSWiA	Organy wydające opinie w sprawie spełnienia przesłanek konieczności niezwłocznego

Spraw Wewnętrznych i Administracji: <ul style="list-style-type: none"> • Główny Inspektor Sanitarny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji • państwowi inspektorzy sanitarni Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na obszarze województw 	1 16		usunięcia odpadów.
Organy Wojskowej Inspekcji Sanitarnej <ul style="list-style-type: none"> • Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego; wojskowi inspektorzy sanitarni Wojskowych Ośrodków Medycyny Prewencyjnej	(2018 r.) 1 5	Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego	Organy wydające opinie w sprawie spełnienia przesłanek konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów.
Komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej	16 (2018)	http://www.straz.gov.pl/kontakt/komendanci_wojewódzcy_psp	Organy wydające opinie w sprawie spełnienia przesłanek konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania przez zamieszczenie w dniu 31 sierpnia 2018 r. w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Ponadto projekt ustawy w ramach opiniowania otrzymały następujące reprezentatywne organizacje pracodawców i reprezentatywne związki zawodowe:

- 1) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Konfederacja „Lewiatan”;
- 5) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) „Business Centre Club” – Związek Pracodawców;
- 7) Związku Rzemiosła Polskiego
- 8) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projekt ustawy otrzymały również następujące organy, instytucje i organizacje związane bezpośrednio lub pośrednio z gospodarowaniem odpadami:

- 1) Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie;
- 2) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 3) Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów;
- 4) Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa;
- 5) Instytut Chemii Przemysłowej;
- 6) Instytut Gospodarowania Odpadami;

- 7) Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach;
- 8) Instytut na Rzecz Ekorozwoju;
- 9) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
- 10) Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu;
- 11) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 12) Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
- 13) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami;
- 14) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ochrony Środowiska;
- 15) Stowarzyszenie "Polski Recykling";
- 16) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Zagospodarowania Odpadów Komunalnych „Komunalnik”;
- 17) Polska Izba Ekologii;
- 18) Polska Izba Gospodarki Odpadami;
- 19) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
- 20) Polski Klub Ekologiczny;
- 21) Polski Związek Działkowców;
- 22) Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin;
- 23) Polskie Stowarzyszenie Producentów Kosmetyków i Środków Czystości;
- 24) Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami;
- 25) Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami;
- 26) Unii Metropolii Polskich.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania:

- 1) wojewodom;
- 2) marszałkom województw;
- 3) regionalnym dyrektorom ochrony środowiska;
- 4) Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska;
- 5) Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego;
- 6) Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych;
- 7) Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska;
- 8) wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska;
- 9) Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 10) wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 11) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 12) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 13) Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie;
- 14) Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego;
- 15) Instytutowi Ekologii Terenów Uprzemysłowanych;
- 16) Instytutowi Ochrony Środowiska;
- 17) Państwowej Radzie Ochrony Środowiska;
- 18) Państwowemu Instytutowi Geologicznemu – Państwowemu Instytutowi Badawczemu.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST). W dniu 17 września 2018 r. projekt ustawy został wstępnie omówiony przez Zespół do Spraw Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska KWRiST. Następnie po uzupełnieniu projektu w związku z uwagami, które wpłynęły w ramach uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji

publicznych i opiniowania projekt ustawy był przedmiotem obrad ww. Zespołu w dniu 21 stycznia 2019 r. Projekt ustawy został omówiony na posiedzeniu KWRiST w dniu 30 stycznia 2019 r., podczas którego KWRiST podjęła decyzję, że Zespół do Spraw Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska ma podjąć wiążącą opinię.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232), dlatego nie podlegał opiniowaniu przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt nie podlegał także opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych zostały przedstawione w Raporcie z konsultacji, który został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	-	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	9 993,54
budżet państwa	-												
JST	-	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	9 993,54
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	9 993,54
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	993,54	9 993,54
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przedmiotowa regulacja spowoduje zmianę struktury dochodów w budżetach jednostek samorządu terytorialnego. W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego projektowane rozwiązania będą miały wpływ w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) możliwego zwiększenia dochodów w związku z określeniem wyższej stawki opłaty za odpady nieselektywnie zebrane – z ankiety przeprowadzonej w Ministerstwie Środowiska w 2017 r. (na którą odpowiedziało 2 099 gmin, co stanowi 84,7% gmin w Polsce) wynika, że średnia stawka za odpady selektywnie zebrane naliczana wg metody od osoby to 9 zł, natomiast za odpady nieselektywnie zebrane to 15 zł. Różnica między stawkami wynosi 6 zł. Ponadto z badania wykonanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska w 2018 r. wynika, że średnio 16% właścicieli nieruchomości nie zbiera selektywnie odpadów. Liczba mieszkańców, których obejmie zwiększenie stawki opłaty to 6 146 080 osób (wyliczone jako 16% z 38 413 000 osób stanowiący wg GUS liczbę mieszkańców Polski na 30.06.2018 r.). Przyjmując, że w przypadku, gdy naruszony jest obowiązek selektywnego zbierania odpadów stawka powinna być wyższa 2-krotnie od stawki za odpady komunalne zbierane selektywnie 												

(czyli wyższa o 3 zł od obecnie średnio ustalonej dla odpadów zbieranych nieselektywnie), wówczas wzrost w dochodach wszystkich gmin w Polsce wyniesie średnio 18 438 240 zł na rok, czyli w przeliczeniu na gminę średnio 7 441 zł na rok. Zgodnie z powyższym badaniem, dla 16% ankietowanych wysokość stawki opłaty nie ma wpływu na segregację odpadów i niezależnie od jej wysokości zadeklarowali, że nie będą prowadzić selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W związku z powyższym należy przyjąć, że gminy będą uzyskiwać stały dochód z tytułu nieprowadzenia selektywnego zbierania odpadów od wskazanej powyżej grupy mieszkańców. Ponadto zgodnie z informacjami przekazanymi w sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami przez marszałków województw w 2017 r., aż 96% gmin Polski osiągnęło wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia. W związku z powyższym szacunkowy, udział populacji, objętej wyższą opłatą wydaje się być adekwatny.;

- 2) zmian dochodów gminy z wpływów z ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – z danych CBOS przedstawionych w materiale opracowanym dla danych uzyskanych w 2017 r., pt.: „Wzrost standardu wyposażenia gospodarstw domowych” wynika, że 24% Polaków posiada działkę rekreacyjną (przyjęto, że powyższa grupa interesariuszy obejmuje również właścicieli domków letniskowych). Zakładając, na podstawie danych z ankiety przeprowadzonej przez Ministerstwo Środowiska w czerwcu 2017 r., że 639 gmin (czyli ok. 26% gmin w Polsce) wprowadziło ryczałtową stawkę opłaty i średnia stawka opłaty wynosi 270,33 zł należy przyjąć, że 2 386 176 obywateli (wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. w Polsce jest 38 240 000 obywateli – dane GUS, $9\,177\,600 \times 26\% = 2\,386\,176$) jest objętych obowiązkiem opłaty ryczałtowej za tego typu nieruchomości. Szacunkowe obliczenia dla proponowanych zmian przedstawiają się następująco:

- a) dochód gmin z wpływów z ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przy średniej stawce 270,33 zł wynosi 644 267 520 zł ($2\,386\,176 \times 270\,33\,zł = 644\,267\,520\,zł$),
- b) w sytuacji wprowadzenia stałej ryczałtowej stawki opłaty od domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w wysokości maksymalnie 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego (tj. 159,8 zł, na podstawie stawki określonej w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2017 r.), ogólna kwota dochodów wynosić będzie 737 865 633 zł ($9\,177\,600$ obywateli posiada działki letniskowe (24% Polaków) $\times 159,8\,zł = 1\,466\,580\,480\,zł$),

W związku z tym ogólna kwota zwiększenia dochodu z tego tytułu dla gmin wynosi 822 312 960 zł (kwota ta stanowi różnicę w obecnych dochodach średnio dla gmin, które wprowadziły ryczałtową stawkę dla tego typu nieruchomości – 644 267 520 zł i dochodach uzyskanych średnio dla wszystkich gmin w Polsce przy ryczałcie w kwocie 159,8 zł – 1 466 580 480 zł);

- 3) wprowadzenie maksymalnej stawki za odbiór odpadów komunalnych zbieranych selektywnie z nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają te odpady, określonej jako 3,2% (dla pojemników 1100 l) lub 1% (dla worków 120l) przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego ogółem na 1 osobę. Przedstawiając szacunkowe obliczenia dot.

zmiany dochodu z tytułu wprowadzenia ww. maksymalnej stawki można przyjąć poniższe szacunki:

- liczba nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne: 2 300 000 (ze względu na fakt, iż do tej pory nie były wyróżniane w sprawozdaniach gminnych nieruchomości niezamieszkałe to ich liczba została oszacowana na podstawie liczby podmiotów gospodarki narodowej; należy zauważyć, że przeważnie nieruchomości niezamieszkałe to firmy usługowo-handlowe, przedsiębiorstwa produkcyjne, itd.),
- odsetek nieruchomości niezamieszkałych objętych do tej pory fakultatywnie przez gminy systemem odbioru odpadów komunalnych to 26% (na podstawie danych z ankiety przeprowadzonej przez Ministerstwo Środowiska w czerwcu 2017 r.),
Wartość maksymalnej opłaty pobieranej przez gminę za odbiór odpadów komunalnych zbieranych selektywnie z nieruchomości niezamieszkałych przez mieszkańców przyjęto na poziomie 51,10 zł (3,2% x 1598 zł – stawka określona w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2017 r.). Założono, że opłata za pojemnik 1100 l jest kwotą maksymalną (wyższą niż opłata za worek 120l) .
- minimalna liczba pojemników do selektywnego zbierania odpadów: 5 (na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów);

26% nieruchomości niezamieszkałych jest objętych gminnym systemem odbierania odpadów komunalnych (na podstawie danych z ww. ankiety), a minimalna liczba pojemników, w związku z selektywnym zbieraniem odpadów, jaka powinna znaleźć się na tego typu nieruchomościach wynosi 5, to efektem proponowanego przepisu będzie zwiększenie dochodów gmin o kwotę 152 789 000 zł (stawka 51,1 zł za pojemnik tj. 5 x 51,1 x 2 300 000 x 26% = 152 789 000 zł).

Na podstawie powyższych szacunków można wskazać, że dla jednostek samorządu terytorialnego ogólna kwota zwiększenia dochodów w związku z ww. zmianami wynosi 993 540 200 zł rocznie (822 312 960 zł + 18 438 240 zł + 152 789 000 zł).

- 4) możliwość zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku posiadania kompostownika przydomowego – nie będzie to miało wpływu na budżet gminy, gdyż z jednej strony nastąpi zmniejszenie opłaty uiszczanej przez właścicieli nieruchomości posiadających kompostownik przydomowy, natomiast z drugiej strony gmina będzie ponosiła niższe koszty ze względu na brak obowiązku odbierania odpadów, które trafią do kompostowników. Ze względu na konieczność bilansowania się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi opłata powinna zostać obniżona o koszt jaki byłby poniesiony przez gminę za odebranie tego typu odpadu.

Ponadto nie są spodziewane zmiany w poziomie wydatków, wynikające ze zmiany sposobu obliczania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Odnosząc się do problemu nielegalnego postępowania z odpadami należy stwierdzić, że w latach 2013–2017 organy administracji wszczęły 5236 postępowań mających na celu przymuszenie podmiotów odpowiedzialnych za nielegalne zgromadzenie odpadów do ich usunięcia. 303 (5,8%) przypadki dotyczyły postępowań prowadzonych przez starostów oraz marszałków województw, mających na celu usuwanie nielegalnie zgromadzonych odpadów w wyniku prowadzonej działalności

uregulowanej decyzją administracyjną z zakresu gospodarki odpadami. Natomiast pozostała część przypadków 4 933 (94,2%) dotyczyła postępowań mających na celu usuwanie odpadów przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, które nie tylko mogły zostać nielegalnie zgromadzone podczas prowadzonej działalności związanej z gospodarką odpadami, ale również mogły zostać zgromadzone na tzw. „dzikich wysypiskach” oraz w wyniku zaśmiecania.

Ponadto organy administracji w latach 2013–2017 wszczęły 308 postępowań mających na celu przeprowadzenie wykonania zastępczego w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w odniesieniu do decyzji wydanych w ww. postępowaniach, których koszt znajduje się na poziomie ok. 12 348 705,81 zł.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że z informacji przekazanych przez samorzady wynika, że w wielu sytuacjach nie była wszczynana egzekucja, zatem koszty postępowań egzekucyjnych mogłyby być większe.

Koszt znajdujący się na poziomie ok. 12 348 705,81 zł, jak również dodatkowe koszty, które mogłyby zostać poniesione w przypadku wszczęcia kolejnych egzekucji, są kosztami, których organy administracji mogłyby w przyszłości uniknąć w przypadku wejścia w życie przepisów zmieniających ustawę o odpadach.

Oczekuje się, że wprowadzenie przepisów dotyczących współodpowiedzialności za gospodarowanie odpadami wytwórcy odpadów i kolejnych posiadaczy odpadów, wpłynie na zmniejszenie obciążeń budżetu samorządów oraz budżetu państwa spowodowanych koniecznością usuwania porzuconych odpadów. Ułatwiona zostanie także identyfikacja poszczególnych posiadaczy odpadów, co pozytywnie wpłynie na prowadzone przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontrole właściwego postępowania z odpadami.

Zmiany ustawy dotyczą organów ochrony środowiska, w związku z czym zakłada się, że w zakresie obsługi administracyjnej, nie będą one powodować dodatkowych kosztów, gdyż zdania te będą realizowane w ramach dotychczas realizowanych zadań administracyjnych organów ochrony środowiska (istniejący od dawna obowiązek wydawania decyzji w zakresie gospodarki odpadami i nadzoru nad ich wykonaniem).

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska zidentyfikowały 7 przypadków nagromadzenia odpadów mogących powodować bardzo wysoki stopień zagrożenia (poza miejscami historycznego składowania odpadów), spośród których koszty usunięcia oszacowano w 2 przypadkach. Szacowana wartość wynosi ok. 4,3 mln zł (jednocześnie w tych dwóch przypadkach przewidziano do usunięcia ok. 1600 Mg nagromadzonych odpadów). Zatem można założyć, że koszt usunięcia odpadów może wynieść wielokrotnie więcej niż wskazana wartość. Kosztami usunięcia i zagospodarowania zalegających odpadów będzie obciążony posiadacz odpadów. Wysokość kosztów związanych z usunięciem odpadów i ich zagospodarowaniem będzie określana indywidualnie dla posiadaczy odpadów i będzie uzależniona m.in. od rodzaju zgromadzonych odpadów, ich ilości, kosztów przetwarzania, kosztów przywrócenia środowiska do właściwego stanu, zatem nie jest możliwe szczegółowe oszacowanie tych wartości z podziałem na poszczególne lata.

Spodziewany jest pozytywny wpływ rozwiązania polegającego na zniesieniu obowiązku regionalizacji w zakresie zagospodarowywania bioodpadów, niesegregowanych (zmieszanych) odpadów oraz pozostałości z sortowania i z procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, przez zwiększenie konkurencyjności oraz przeciwdziałanie ruchom monopolistycznym na rynku gospodarki odpadami. Należy więc założyć, że rozwiązanie spowoduje wzrost dochodów gmin jak i przedsiębiorców zagospodarowujących odpady, dzięki umożliwieniu przekazywania odpadów do instalacji położonych na obszarze całego

		kraju, co powinno przełożyć się na obniżenie kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki		[mln zł]						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	4	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	18,44	18,44	18,44	18,44	18,44	18,44	184,40
	(dodaj/usuń)	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Rozwiązania przedstawione w projekcie ustawy w zakresie możliwości zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku posiadania kompostownika przydomowego przyczynią się do zmniejszenia kosztów ponoszonych przez obywateli spełniających ww. warunki. Ze względu na brak danych nie jest możliwe określenie skutków projektowanego rozwiązania.</p> <p>Zwiększenie kosztów w związku z wyższą stawką za nieselektywnie zbierane odpady. Biorąc pod uwagę obliczenia dokonane dla sektora publicznego należy przyjąć, że dla właścicieli nieruchomości, czyli obywateli nowe regulacje spowodują zmniejszenie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, czyli brak konieczności wydatkowania kwoty 18 438 240 zł ze względu na finansowy bodziec służący skłonieniu właścicieli nieruchomości do selektywnego zbieraniu odpadów.</p> <p>Projekt ustawy nie różnicuje obowiązków ze względu na wielkość przedsiębiorcy. Ewentualny wpływ na przedsiębiorców odbierających odpady komunalne może wynikać z wprowadzenia przepisu ogólnie określającego maksymalną stawkę za odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych określony jako 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na jedną osobę ogółem – za pojemnik o pojemności 1100 litrów. Należy jednak zauważyć, że ze względu na fakt, iż gminy w przypadku nieruchomości niezamieszkałych będą nadal mogły decydować, czy objąć tego typu nieruchomości systemem odbioru odpadów komunalnych, nie powinno przełożyć się to na wzrost lub spadek miejsc, z których przedsiębiorcy będą odbierać te odpady. Należy zaznaczyć, że gmina będzie mogła objąć nieruchomość niezamieszkałą po uzyskaniu zgody podmiotu będącego właścicielem tej nieruchomości. Rozwiązanie to będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw oferujących usługi odbioru odpadów oraz właścicieli nieruchomości niezamieszkałych. Ponadto wprowadzenie maksymalnej stawki za odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych nie powinno mieć wpływu na zmianę dochodu przedsiębiorców odbierających odpady komunalne. Wynika to z tego, że nie wzrośnie liczba nieruchomości objętych gminnym systemem odbioru</p>						

(pozostawiono odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych w decyzji gminy), a także wprowadzany przepis nie wpłynie na zmianę stawki za odbiór pojemnika lub worka, gdyż na podstawie wyliczeń, w oparciu o dostępne analizy kosztów zbierania i transportu odpadów komunalnych, koszt stały odbioru takiego pojemnika lub worka (w skład którego wchodzi m.in. koszt paliwa i eksploatacji pojazdu, koszt zatrudnienia pracownika do obsługi, marża, itp.) w zależności od rodzaju gminy wynosi od 15 do 20 zł. Jest to kwota, którą gmina musi zapłacić przedsiębiorcy za jego usługę, tak aby został pokryty w całości koszt tej usługi. Natomiast w przypadku gminy maksymalna stawka za pojemnik lub worek, którą będzie mogła pobierać od nieruchomości niezamieszkałych to 51,1 zł. Wynika ona z ww. przepisu określającego maksymalną stawkę jako 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na jedną osobę ogółem za pojemnik lub worek, przy dochodzie przeciętnym wynoszącym 1598 zł (na podstawie określonego w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2017 r.).

Wprowadzenie współodpowiedzialności za gospodarowanie odpadami wytwórcy odpadów i kolejnych posiadaczy odpadów (odpowiedzialność solidarna), które ma na celu wdrożenie dyrektywy 2008/98/WE sprawie odpadów w sposób bardziej szczegółowy, powinno przyczynić się do urealnienia cen za zbieranie i przetwarzanie odpadów, a także powierzanie przez posiadaczy odpadów obowiązku zagospodarowania odpadów bardziej wiarygodnym podmiotom, który gospodarują odpadami zgodnie z przepisami ustawy o odpadach. Fakt, iż zgodnie z proponowanymi przepisami kosztami usunięcia i zagospodarowania zalegających, np. magazynowanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami odpadów będzie obciążony posiadacz odpadów wynika już z obecnie obowiązujących przepisów. Co więcej odpowiedzialny za gospodarowanie posiadacz odpadów nie tylko powinien ponosić koszty usunięcia nagromadzonych odpadów, lecz również dodatkowo ponieść karę z tytułu postępowania z odpadami w sposób naruszający obowiązujące przepisy. Taki stan prawny wynika z przepisów obowiązujących już od 2001 r.

Ponadto zniesienie obowiązku regionalizacji w zakresie konieczności przekazywania bioodpadów oraz niesegregowanych (zmieszanych) odpadów oraz pozostałości z sortowania i z procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, do instalacji komunalnej spowoduje wzrost konkurencyjności instalacji przetwarzania odpadów. Wprowadzona zmiana wynika z problemów z zagospodarowaniem ww. odpadów w regionach oraz monopolizacją rynku. Po wprowadzeniu zmian ww. odpady będą mogły być przekazywane do instalacji położonych na obszarze całego kraju, co powinno wpłynąć na obniżenie kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.

Rozdzielenie przetargów na odbiór i zagospodarowanie odpadów – w odrębnym przetargu za odbiór będą mogli uczestniczyć przedsiębiorcy nie posiadający infrastruktury do zagospodarowania odpadów, co było konieczne

		<p>przy połączonych przetargach i ograniczało konkurencyjność podmiotów, w tym zakresie projektowane przepisy również zapewnią wzrost konkurencyjności przedsiębiorców.</p> <p>Dodana została możliwość podjęcia przez radę gminy uchwały o dopłacie ze środków własnych, uzyskanych ze sprzedaży przez gminę surowców wtórnych, do stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, co może zapobiec podnoszeniu stawek opłat dla mieszkańców.</p> <p>Wszystkie proponowane rozwiązania mające na celu uszczelnienie obowiązujących przepisów, poprawienie ich egzekwowania przez organy, pozytywnie wpłynie na konkurencyjność i przedsiębiorczość w sektorze gospodarki odpadami. Wynika to z faktu, iż podmioty działające z naruszeniem przepisów zaniżają ceny usług związanych z odbiorem i przetwarzaniem odpadów, co stawia w niekorzystnej sytuacji podmioty, które tych przepisów przestrzegają.</p>
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Pozytywny wpływ na sytuację osób niepełnosprawnych – dodanie upoważnienia dla rady gminy do określenia dodatkowych warunków ułatwiających selektywne zbieranie odpadów przez osoby niepełnosprawne, w szczególności niedowidzące. Proponowane rozwiązania będą miały wpływ na właścicieli nieruchomości oraz wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe oraz właścicieli domów jednorodzinnych, gdyż w związku z ewentualną zmianą w zakresie sposobu zbierania odpadów (ewentualna konieczność zorganizowania miejsca, zakup pojemników/worków).</p>
	(dodaj/usuń)	-
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	-
	(dodaj/usuń)	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Rozwiązania przedstawione w projekcie ustawy w zakresie możliwości zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku posiadania kompostownika przydomowego przyczynią się do zmniejszenia kosztów ponoszonych przez obywateli spełniających ww. warunki. Ze względu na brak danych nie jest możliwe określenie skutków projektowanego rozwiązania.</p> <p>Obniżenie stawki opłaty uiszczanej przez właścicieli domków letniskowych i innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe również przyczyni się do zmniejszenia wpływu finansowego proponowanych rozwiązań na obywateli.</p> <p>Zwiększenie kosztów w związku z wyższą stawką za nieselektywnie zbierane odpady. Biorąc pod uwagę obliczenia dokonane dla sektora publicznego należy przyjąć, że dla właścicieli nieruchomości, czyli obywateli nowe regulacje spowodują zmniejszenie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, czyli brak konieczności wydatkowania kwoty 18 438 240 zł rocznie.</p> <p>Wprowadzenie współodpowiedzialności za gospodarowanie odpadami wytwórcy odpadów i kolejnych posiadaczy odpadów (odpowiedzialność solidarna), które ma na celu wdrożenie dyrektywy 2008/98/WE sprawie odpadów w sposób bardziej szczegółowy, powinno przyczynić się do urealnienia cen za zbieranie i przetwarzanie odpadów, a także powierzanie przez posiadaczy</p>	

	<p>odpadów obowiązku zagospodarowania odpadów bardziej wiarygodnym podmiotom, który gospodarują odpadami zgodnie z przepisami ustawy o odpadach.</p> <p>W zakresie dodania nowego przepisu umożliwiającego niezwłoczne usuwanie odpadów przez właściwe organy ochrony środowiska ze względu na poważne zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, z obowiązkiem zwrotu kosztów przez posiadacza odpadów nie należy spodziewać się negatywnych skutków finansowych dla przedsiębiorców. Fakt, iż zgodnie z proponowanymi przepisami kosztami usunięcia i zagospodarowania zalegających, np. magazynowanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami odpadów będzie obciążony posiadacz odpadów wynika już z obecnie obowiązujących przepisów. Co więcej odpowiedzialny za gospodarowanie posiadacz odpadów nie tylko powinien ponosić koszty usunięcia nagromadzonych odpadów, lecz również dodatkowo ponieść karę z tytułu postępowania z odpadami w sposób naruszający obowiązujące przepisy. Taki stan prawny wynika z przepisów obowiązujących już od 2001 r.</p> <p>Wszystkie proponowane rozwiązania mające na celu uszczelnienie obowiązujących przepisów, poprawienie ich egzekwowania przez organy, pozytywnie wpłyną na konkurencyjność i przedsiębiorczość w sektorze gospodarki odpadami. Wynika to z faktu, iż podmioty działające z naruszeniem przepisów zaniżają ceny usług związanych z odbiorem i przetwarzaniem odpadów, co stawia w niekorzystnej sytuacji podmioty, które tych przepisów przestrzegają.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Projektowana ustawa wprowadzi konieczność zmiany przez gminy uchwał w zakresie w jakim dotyczą stawek opłat za odpady zbierane nieselektywnie w celu dostosowania do wymogu zwiększenia różnicy między odpadami zbieranymi selektywnie, a nieselektywnie. Konieczne będzie również podjęcie przez gminy stosownej uchwały w przypadku podjęcia decyzji o dopłacie ze środków własnych, uzyskanych ze sprzedaży przez gminę surowców wtórnych, do stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zwiększenie obciążeń regulacyjnych wynika z potrzeby usprawnienia kontroli nad systemem gospodarowania odpadami, w szczególności odpadami komunalnymi. Wprowadzone rozwiązania mają na celu zmniejszenie liczby przypadków postępowania z odpadami w sposób niezgodny z przepisami ochrony środowiska, a także wprowadzenie nowych mechanizmów finansowania. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że liczne przypadki nieprawidłowego postępowania z odpadami, których przyczyną jest chęć zagospodarowania odpadów jak najmniejszym kosztem, wpływa negatywnie na konkurencyjność podmiotów realizujących wszystkie obowiązki wynikające z przepisów ochrony środowiska, przyczyniając się do niszczenia intensywnie rozwijającego się w ostatnich latach rynku gospodarki odpadami.

9. Wpływ na rynek pracy

Proponowane zmiany mogą mieć wpływ na rynek pracy w zakresie odbierania i przetwarzania odpadów

komunalnych. W tym zakresie może być konieczne utworzenie nowych miejsc pracy.

Ponadto ograniczenie występowania problemu porzucania odpadów oraz ograniczenie innych nieprawidłowości zwiększy ilości odpadów przetwarzanych w sposób zgodny z przepisami. Przepisy te nakazują przestrzeganie hierarchii sposobów postępowania z odpadami, dlatego zwłaszcza w sektorze związanym z gospodarowaniem odpadami komunalnymi powinna zmniejszyć się ilość odpadów przetwarzanych nielegalnie lub przez składowanie (nawet jeżeli odbywa się ono legalnie). To z kolei wymusi wzmocnienie rynku związanego z przetwarzaniem odpadów, a w szczególności związanych z ich recyklingiem – najbardziej pożądaną formą przetwarzania, powodując przy tym wzrost zatrudnienia w sektorze gospodarki odpadami (na rynku będzie większa podaż surowców pochodzących z odpadów, którym będzie trzeba zapewnić transport, z powrotem do procesów produkcyjnych). Proponowane rozwiązania wpisują się zatem w koncepcję gospodarki w obiegu zamkniętym (*Circular economy*), której jednym z ważniejszych elementów jest gospodarka odpadami, w tym stworzenie rynku wysokiej jakości surowców pochodzących z odpadów.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu	<p>Projektowana zmiana ustawy będzie miała pozytywny wpływ na środowisko naturalne oraz zdrowie i życie ludzkie. Zaproponowane instrumenty prawno-administracyjne przyczynią się do zwiększenia nacisku na selektywne zbieranie odpadów komunalnych. Zwiększenie masy odpadów komunalnych odbieranych selektywnie będzie miało wpływ na osiągnięcie celów w gospodarce odpadami i poprawę stanu środowiska.</p> <p>Projekt będzie miał również pośrednio pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny. Proponowane w przepisach instrumenty prawno-administracyjne mają na celu ograniczenie nieprawidłowości w gospodarce odpadami, które w szczególności w przypadku gospodarowania odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami komunalnymi, mają szczególny wpływ na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi zarówno osób zatrudnionych w tym sektorze jak również osób, które sąsiadują z terenami, na których prowadzona jest działalność związana z gospodarką odpadami. Instrumenty te powinny ułatwić wykonywanie przez administrację (organy ochrony środowiska oraz Inspekcję Ochrony Środowiska) jej zadań, a przez to przyczynić się do poprawy nadzoru nad posiadaczami odpadów prowadzących działalność w zakresie gospodarowania odpadami.</p> <p>Dodatkowo warto zaznaczyć, że nieprawidłowa gospodarka odpadami, zwłaszcza w przypadkach gdy nieprawidłowe postępowanie z odpadami odbywało się na dużą skalę może negatywnie wpływać na wizerunek danego regionu jak też na wizerunek firm, które prowadzą w danym regionie działalność.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 1 pkt 4 i 24 ustawy, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r oraz przepisów art. 5 pkt 2, 24 i 28, które wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 2021 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W zakresie zmian wynikających z Kpgo 2022 oraz przepisów przyczyniających się do zwiększenia selektywnego zbierania odpadów ewaluacja efektów projektu ustawy zostanie dokonana w ramach raportowania do Komisji Europejskiej z wykonania dyrektywy w zakresie osiągniętego poziomu recyklingu w roku 2022. Natomiast miernikiem

będzie poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych. Polska jest zobowiązana osiągnąć poziom 50% w 2020 r.

Ewaluacja efektów związanych z gospodarką odpadami, w zakresie zmian wprowadzanych w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach następuje w ramach przygotowania następujących dokumentów:

- a) sprawozdania z Krajowego planu gospodarki odpadami – dokument przygotowywany i przedkładany Radzie Ministrów co 3 lata,
- b) aktualizacji Krajowego planu gospodarki odpadami – dokument przygotowywany nie rzadziej niż co 6 lat – przyjmowany w drodze uchwały Rady Ministrów,
- c) sprawozdania z transpozycji i wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy – przygotowywany przez Ministra Środowiska i przekazywany Komisji Europejskiej co 3 lata.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak

Sławomir Mazurek
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/